

1. § Lokale heffingen

Maastricht, september '26

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de uitgangspunten voor de heffing van belastingen en rechten, de lokale lastendruk en de kwijtschelding.

Een deel van het geld dat de provincie ontvangt, komt van belastingen en heffingen die inwoners en ondernemers betalen. Het grootste deel daarvan krijgen we via een toeslag bovenop de motorrijtuigenbelasting, dit heet de 'opcenten op de motorrijtuigenbelasting' (MRB). Verder zijn er nog andere heffingen, zoals leges (kosten voor bijvoorbeeld een vergunning), grondwaterheffing (voor het oppompen van grondwater) en ontgrondingenheffing (voor het afgraven van grond).

Inkomsten uit lokale heffingen

Als wij geld innen via belastingen en heffingen, gebruiken we het 'profijtbeginsel'. Dit betekent dat wie voordeel heeft van een bepaalde dienst of voorziening, daarvoor ook betaalt. Bij heffingen, zoals leges (kosten voor bijvoorbeeld een vergunning), geldt dit principe sterker dan bij belastingen, zoals de opcenten op de motorrijtuigenbelasting. Verder moeten we ons bij het bepalen van de hoogte van deze heffingen altijd houden aan regels, afspraken en wetten. Bijvoorbeeld regels uit de Provinciewet (art. 222 t/m 226).

Elk jaar stellen we deze regels officieel vast. Dat doen we in twee documenten: de Legesverordening Limburg (met de daarbij horende prijzentabel) en de Grondwaterheffingsverordening. De uitgangspunten voor deze heffingen gebruiken we ook bij het maken van de programmabegroting van de Provincie. In het Statenvoorstel van de betreffende verordeningen rapporteren wij ook over de kostendekkendheid.

In de onderstaande tabel ziet u hoeveel geld de Provincie krijgt via lokale heffingen.

Inkomsten lokale heffingen						€ x 1.000
	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Opcenten MRB	129.344	142.406	148.345	153.166	157.455	161.942
Leges	1.143	2.284	2.224	2.224	2.224	2.224
Grondwaterheffing	1.267	1.363	1.417	1.417	1.417	1.417
Totaal	131.755	146.053	151.986	156.808	161.096	165.584

Beleid ten aanzien van de diverse provinciale heffingen

Hierna leggen we uit hoe het beleid werkt voor verschillende provinciale heffingen. Het gaat om de volgende onderdelen:

- Opcenten op de motorrijtuigenbelasting.
- Lokale lastendruk.
- Leges in het kader van de Omgevingswet.

1. § Lokale heffingen

- Grondwaterheffing.
- Ontgrondingenheffing.
- Kwijtscheldingsbeleid.

Opcenten op de motorrijtuigenbelasting

In het coalitieakkoord van 2023 tot 2027 (“Elke Limburger telt!”) staat dat wij zorgen voor gelijke aanpassing (“indexatie”) van de motorrijtuigenbelasting en de rest van onze begroting. Dat betekent dat de verhoging van het aantal opcenten bij de motorrijtuigenbelasting even groot is als de aanpassing van de hele begroting.

In de onderstaande tabel ziet u hoe het aantal opcenten verandert in de jaren 2026 tot en met 2030.

Aantal opcenten MRB 2026-2030

Per 1 januari	Aantal opcenten	Prijsindex t.o.v. voorgaand jaar
2026	88,5	3,30%
2027	92,0	3,95%
2028	95,0	3,25%
2029	97,7	2,80%
2030	100,5	2,85%

Lokale lastendruk

Lokale lastendruk betekent: hoe hoog zijn de lokale belastingen, zoals de motorrijtuigenbelasting, vergeleken met landelijke belastingen? Voor Limburg is vooral de hoogte van de ‘opcenten’ belangrijk. Opcenten zijn een extra toeslag op de motorrijtuigenbelasting die de Provincie mag heffen. In 2027 mag elke Provincie maximaal 147,7 opcenten heffen.

Elk jaar geeft de Belastingdienst een overzicht van alle auto's en motoren in Limburg. Dit gebeurt met een lijst (“gewichtsuitdraai”), waarin het gewicht en het soort brandstof per voertuig staan.

Op basis van de situatie op 1 juli 2026 verwachten we voor Limburg in 2027 een opbrengst van meer dan € 1,6 mln. per opcent.

Omdat Limburg 92 opcenten heft (en 147,7 maximaal mag heffen), is er een ‘onbenutte belastingcapaciteit’ van 55,7 opcenten. Anders gezegd: de Provincie zou in 2027 nog € 89,8 miljoen extra mogen vragen, maar kiest ervoor dit niet te doen.

Ontwikkeling aantal opcenten MRB 2024-2027

	2024	2025	2026	2027
Provincie Limburg	83,1	85,8	88,5	92,0
Landelijk gemiddelde	87,4	88,8	90,0	91,3
Wettelijk maximum	138,3	139,9	143,9	147,7
Limburg als % van het wettelijke maximum	60,1%	61,3%	61,5%	62,3%

Leges in het kader van de Omgevingswet

Provincies en gemeenten bepalen samen waar gebouwd mag worden en hoe de ruimte in Nederland wordt gebruikt.

Sinds de inwerkingtreding op 1 januari 2024 vormt de Omgevingswet het centrale wettelijke kader voor de fysieke leefomgeving. De wet bundelt de regelgeving voor onder andere bouwen, natuur, milieu en water. Daarbij zijn verschillende voorheen geldende wetten, waaronder op het terrein van milieu, ruimtelijke ordening en natuur, opgegaan in dit nieuwe stelsel.

In de Omgevingswet staan in hoofdstuk 13 regels over kosten die mensen of bedrijven moeten betalen, bijvoorbeeld voor vergunningen (leges) en andere heffingen.

De verordening 2027 is gelijktijdig met de Programmabegroting 2027 gepubliceerd en wordt conform planning op 13 november 2026 door PS behandeld.

Grondwaterheffing

Provincies mogen een grondwateronttrekkingsheffing opleggen aan mensen of bedrijven die grondwater uit de grond halen. Het geld dat hiermee wordt opgehaald, is bedoeld om bepaalde uitgaven van de Provincie voor grondwater te betalen. Deze heffing staat in artikel 13.4b van de Omgevingswet. Meer regels hierover staan in artikel 8.3 en 8.4 van het Omgevingsbesluit. De grondwaterheffing wordt berekend over de hoeveelheid water die is opgepompt, volgens het beleid en de tarieven in de Grondwaterheffingsverordening Limburg. De verordening 2027 is op het moment van publicatie nog niet door het college vastgesteld. Een separaat Statenvoorstel volgt nog in 2026.

Ontgrondingenheffing

Volgens artikel 13.4a van de Omgevingswet mag de Provincie Limburg een speciale belasting, ontgrondingenheffing, invoeren. Dit artikel komt uit artikel 21f van de Ontgrondingenwet. Sinds 1 januari 2009 gebruikt Limburg de heffing alleen om kosten te betalen voor schadevergoedingen die ontstaan door een ontgrondingsbeschikking.

De ontgrondingenheffing moet worden betaald door mensen of bedrijven die een ontgrondingsvergunning of machtiging hebben. De verordening 2027 is op het moment van publicatie nog niet door het college vastgesteld. Een separaat Statenvoorstel volgt nog in 2026.

Kwijtscheldingsbeleid

De Provincie Limburg volgt de landelijke regels voor kwijtschelding, zoals opgenomen in artikel 232e, tweede lid, van de Provinciewet. Soms zijn er uitzonderingen, deze worden benoemd in de betreffende verordening. Het beleid geldt alleen voor natuurlijke personen (mensen). Bedrijven en andere organisaties (niet-natuurlijke personen) krijgen geen kwijtschelding. Omdat de meeste belastingplichtigen bedrijven of organisaties zijn, komt kwijtschelding bijna niet voor.

Voor het innen van leges (kosten voor bijvoorbeeld een vergunning) wordt geen kwijtschelding gegeven, zoals opgenomen in artikel 232e, derde lid, van de Provinciewet en in artikel 6 van de Legesverordening Limburg 2025. Op het moment van publicatie zijn de leges- en heffingsverordeningen nog niet door het college vastgesteld. Wij gaan uit van ongewijzigd beleid voor 2027.